

ANKENÆVNET FOR
 UDDANNELSESSTØTTEN

Frederiksholms Kanal 21
 1220 København K
 Tlf. 33 92 53 00
 e-mail: suankenaeavn@uvm.dk

Folketingets Ombudsmand
 Att. Elizabeth Bøggild Nielsen
 Gammeltorv 22
 1457 København K

FOLKETINGETS OMBUDSMAND		INIT.
DATE	08 OKT. 2009	1P
J.NR.	2008-3784-980	

DATO
 7. oktober 2009

DIREKTE TLF.NR.
 33 92 54 56

REF.
 MH

CPR.NR.

Svar på Folketingets Ombudsmands brev af 17. marts 2009. J.nr. 2008-3784-980/EL

Sag 131/2008.

Det er ikke muligt at oplyse nøjagtigt, hvorfor ankenævnet er kommet til dette resultat i denne sag. Der er ikke optegnelser om dette. Nævnets formand og medlemmer har tilsluttet sig det udsendte svarudkast. Klageren har selv lavet en opgørelse over det ønskede udfald af sagen og indbetalt 8.005 kr. Han har derved så at sige selv afsluttet sagen, og nævnet har vel derfor ment, at det var mest praktisk også at afslutte sagen på den måde. Begrundelsen er så blevet, at klager har handlet uhensigtsmæssigt, og at han efter omstændighederne skal have ret til at få det manglende klip for juli 2007 udbetalt, og at indkomstkontrolkravet skal ændres, så juli ændres fra "fravalg" til "normal støtte" og – som følge heraf – august ændres fra "fravalg" til "ikke flere klip". Nævnet har derved støttet klageren i, at SU-systemet kan være kompliceret, og at vejledningen i denne sag måske har været utilstrækkelig.

Nævnet har ikke hjemmel til at dispensere fra SU-loven og SU-bekendtgørelsen, og derfor anvendes ordet dispensation ikke. Når der træffes en afgørelse som denne, vil nævnet lægge vægt på, at det er en konkret afgørelse, og at der sandsynligvis kun er meget få lignende tilfælde.

Nævnets praksis skal ses på linie med, at SU-styrelsen i tilfælde af lang ekspeditionstid ophæver forrentningen af et indkomstkontrolkrav (eller evt. afbrudskrav) i en periode, selv om der ikke er hjemmel hertil.

På de årlige møder mellem ankenævnet og SU-styrelsen har man drøftet afgørelserne, hvor nævnet giver klagerne medhold i konkrete sager. SU-styrelsen er indforstået med, at nævnet i enkeltstående tilfælde giver klagerne medhold, selv om en hjemmel for afgørelsen ikke findes ud over, at nævnet ifølge SU-loven træffer den endelige administrative afgørelse i klagesagerne.

En egentlig dispensationsbestemmelse findes kun i SU-lovens § 23, stk. 4. Herudover vil nævnet efter et skøn kunne tildele klagerne ekstra klip ud over de af SU-styrelsen tildelte pga. sygdom m.v., jf. bekendtgørelse 1408 af 07.12.2007, § 16.

Det kan oplyses, at nævnet på mødet den 6. oktober 2009 har haft en lignende sag, hvor klager ikke som forventet blev færdig med sin uddannelse i juni 2008. Hun havde derfor et klip tilbage, som hun kunne have fået udbetalt. Hun var imidlertid ikke opmærksom på dette.

Da undladelse af at søge om støtte sidestilles med fravalg, fik hun det laveste fribeløb i 5 måneder og det mellemste fribeløb i 7 måneder, hvilket resulterede i et tilbagebetalingskrav på hele det udbetalte stipendium og hele det udbetalte studielån, i alt 43.490 kr.

Hvis hun havde fået det resterende klip udbetalt i juli 2008, ville hun have fået det højeste fribeløb i 5 måneder, da der ikke var flere klip tilbage, og hendes fribeløb ville være 7 x 6.370 kr. og 5 x 30.619 kr., i alt 197.685 kr. Tilbagebetalingskravet ville så kun være på 1.714 kr., altså et meget mindre tilbagebetalingskrav. Desuden ville hun have fået udbetalt stipendiet på 5.007 kr. for juli 2008 og evt. slutlån på 2.562 kr.

Den manglende udbetaling af juliklippen betød altså, at hun skulle betale 43.490 kr. i stedet for, at hun kunne få 5.007 kr. - 1.714 kr. = 3.286 kr. Forskellen var således 43.490 kr. - 3.286 kr. = 40.204 kr.

Da den manglende udbetaling af juliklippen således havde store økonomiske konsekvenser for hende, fandt ankenævnet, at hun efter omstændighederne skulle have ret til at få udbetalt juliklippen, og at hendes fribeløb skulle ændres til 7 x 6.370 kr. og 5 x 30.619 kr., i alt 197.685 kr.

Nævnet finder, at det i sådanne tilfælde er rimeligt, at klagerne får medhold.

Klagerne får ikke mere, end de ville være berettiget til, hvis de havde været tilstrækkeligt opmærksomme på reglerne. Man kan sige, at det kun er klagerens manglende "rettidige omhu", ankenævnet har hjulpet med at rette op på ved at give dem det klip, de skulle have søgt om, og som følge heraf det højeste fribeløb i resten af året. Tilbagebetalingskravet i sagen 131/2008 var kun 18.220 kr. og således meget mindre end i den aktuelle sag.

Sag 33/2008.

Nævnet har ikke ment at kunne se bort fra ansøgningsfristen i § 38, stk. 1, blot fordi klager har ventet på en afgørelse om tillæg af klip og derfor ikke søgte tidligere.

En støttemodtagers u hensigtsmæssige handlemåde i forhold til SU-reglerne kan kun undtagelsesvis begrunde, at klageren skal have medhold, idet en sådan praksis ville føre til uoverskuelige resultater.

Nævnet er ikke bekendt med SU-styrelsens praksis m.h.t. spørgsmålet om manglende vedlæggelse af relevante dokumenter, idet dette ikke har givet anledning til klagesager. Nævnet har derfor heller ingen praksis på dette område. Fra 1. juli 2009 skal de fleste ansøgninger om støtte indgives elek-

tronisk. Det betyder, at man kun kan søge om SU eller ændre i sin SU via minSU på www.su.dk. Man skal derfor sørge for at få en digital signatur eller en pinkode.

Sag 32/2008 og sag 68/2008.

Ankenævnet må naturligvis i alle sager overveje, om klageren skal have medhold. Der er ikke oplysninger om, at det har været overvejet at give disse klager medhold. Sekretærbemærkningen i sag 32/2008 sigter på, at SU-styrelsen fremsætter et afbrudskrav, selv om uddannelsen ikke er afbrudt, men klager har været i lønnet praktik.

Arbejdstagerbegrebet

Ankenævnet lagde oprindeligt et brev af 16. september 2006 fra Integrationsministeriets lovkontor til SU-styrelsen til grund for afgørelserne. Det fremgår af dette brev, hvilken praksis udlændingemyndighederne følger m.h.t. udstedelse af EU-registreringsbeviser til personer, der kan dokumentere at studere på fuld tid her i landet og samtidig kan dokumentere at have faktisk og reel beskæftigelse her i landet.

Ifølge Integrationsministeriet er det udlændingemyndighederne, der foretager den generelle og konkrete fortolkning af den opholdsretlige status for EU-statsborgere og familiemedlemmer til EU-statsborgere efter EU-rettens regler om fri bevægelighed.

Det er derimod de relevante ressortmyndigheder, der foretager den generelle og konkrete fortolkning af, hvilke afledte rettigheder EU-statsborgerens opholdsretlige status giver anledning til på det pågældende ressortområde.

Ud fra de oplysninger, der er fremkommet i flere af disse sager, har nævnet imidlertid ændret praksis m.h.t., om registreringsbeviset/opholdsbeviset er eneafgørende for, om klager kan anses for studerende eller arbejdstager. Nævnet har i flere sager truffet afgørelse om, at selv om den studerende har haft registreringsbevis som studerende (eller opholdsbevis pga. besiddelse af tilstrækkelige midler), har han/hun måttet anses for arbejdstager. Nævnet har i de seneste sager benyttet denne formulering:

”Det fremgår af § 2 a, stk. 2, i lov om statens uddannelsesstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 27. juli 2007, at uddannelsessøgende, der er EU-statsborgere eller EØS-statsborgere, og deres familiemedlemmer kan få uddannelsesstøtte til uddannelse i Danmark og i udlandet efter de betingelser, der følger af EU-retten og EØS-aftalen. EU-statsborgere og EØS-statsborgere, der ikke er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i Danmark, og deres familiemedlemmer har først ret til uddannelsesstøtte efter 5 års sammenhængende ophold i Danmark, jf. dog stk. 3.

Det fremgår af § 67, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1408 af 7. december 2007 om statens uddannelsesstøtte, at en EU-statsborger, der er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-rettens regler, kan få støtte til en uddannelse i Danmark eller i udlandet på samme betingelser som en dansk statsborger. Som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende efter EU-rettens regler anses også en EU-statsborger, der tidligere har været arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark, når der er indholdsmæssig og tidsmæssig sammenhæng mellem uddannelsen og det tidligere arbejde i Danmark.

Det fremgår af rådsdirektiv 2004/38/EF af 29.04.2004, artikel 25, at besiddelse af et bevis for registrering under ingen omstændigheder kan stilles som betingelse for udøvelse af en rettighed eller gennemførelse af en administrativ handling, hvis den pågældende med en hvilken som helst anden type dokumentation kan godtgøre at være omfattet af de pågældende rettigheder.

Der er ikke pligt til at ansøge om omregistrering ved Statsforvaltningen, når man påtager sig arbejde, så længe det oprindelige opholdsgrundlag (studerende eller tilstrækkelige midler) fortsat er til stede. Det er heller ikke muligt med tilbagevirkende kraft at ansøge om registreringsbevis på andet grundlag.

Klager fik den X registreringsbevis som studerende efter § 4, stk. 1, i EU-opholdsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 358 af 21. april 2006).

Eller

... registreringsbevis efter § 5, stk. 1, i EU-opholdsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 358 af 21. april 2006) begrundet i, at klager råder over tilstrækkelige indtægter eller midler til sit underhold.

Klageren har haft arbejde i 15-20 timer pr. uge siden september 2007.

Ankenævnet finder, at klageren uanset registreringsbeviset af X må anses for arbejdstager efter EU-rettens regler.”

Den ændrede praksis svarer ikke til oplysningerne på SU-styrelsens hjemmeside, hvorefter registreringsbeviset er afgørende for, om den studerende kan anses for arbejdstager.

Så vidt det er ankenævnet bekendt, vejleder Statsforvaltningen ikke de pågældende om, at det ifølge SU-styrelsens praksis er afgørende for støttetildelingen, at de er registreret som arbejdstagere.

Tilhørsforhold til det danske mindretal i Sydslesvig

Sag 47/2008

I denne sag havde Sydslesvigsk Forening bekræftet, at klager er medlem af det danske mindretal i Sydslesvig. Nævnet skulle overveje, om SU-styrelsen havde ret i, at da klager ikke har været elev på en af de danske skoler i Sydslesvig under Sydslesvigs Skoleforening eller været medlem af Sydslesvigsk Forening i en længere årrække, opfyldte hun ikke denne betingelse. Ankenævnet har valgt at følge SU-styrelsens praksis og ikke udtalelsen fra Sydslesvigsk Forening.

Der findes ud over sagen vedr. [REDACTED] ikke flere sager om det danske mindretal i Sydslesvig. Nævnets afgørelse i denne sag kan derfor næppe siges at udgøre en praksis.

Ophold i Danmark

Sag 37/2008

SU-styrelsen ville først give klager SU fra januar 2009, idet hendes opholdstilladelse som familiesammenført er udstedt i januar 2007. SU-styrelsen anførte i sin udtalelse, at den havde fået oplyst af Udlændingsservice, at man i den periode, opholdstilladelsen er under behandling, dvs. med en pro-

cessuel opholdstilladelse, ikke kan stifte rettigheder i Danmark. Ankenævnet fandt, at klagers ophold i Danmark skulle regnes fra den 15. maj 2006, da klager fik processuel opholdstilladelse i Danmark. Det var således ikke tidspunktet for opholdstilladelsen, der blev lagt til grund. Nævnet har ikke taget rådsdirektiv 2004/38/EF af 29. april 2004, artikel 7, om, at enhver unionsborger har ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end tre måneder, med i overvejelserne. Retten til ophold gælder kun, hvis visse betingelser er opfyldt. Desuden har klager ikke kunnet dokumentere sit ophold ved tilmelding til folkeregistret. SU-styrelsen har i en anden sag [redacted] fået oplyst fra Velfærdsministeriets CPR-kontor, at personer, der indrejser fra udlandet, jf. CPR-lovens § 15, stk. 5, kun kan registreres i folkeregistret, hvis de har en fast bopæl i Danmark. I modsat fald vil personer, der ankommer fra udlandet, ikke kunne betragtes som indrejste i Danmark eller oppebære rettigheder, der er betinget af at være indrejst.

CPR-lovens § 15, stk. 5, jf. lovbek. nr. 1134 af 20.11.2006, har denne ordlyd:

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan kun registrere en tilflytning, hvis vedkommende har bopæl eller fast opholdssted her i landet, jf. § 6, stk. 1 og 2, og desuden opfylder betingelserne i § 17.

CPR-lovens § 17, stk. 1, har denne ordlyd:

§ 17. Registrering i CPR af tilflytning fra udlandet forudsætter for ikke-nordiske statsborgere, at disse enten har opholdstilladelse eller -bevis efter udlændingeloven eller forskrifter udstedt i medfør heraf eller har en bekræftelse fra Udlændingetjenesten på, at de efter udlændingelovgivningen er fritaget for opholdstilladelse eller -bevis, jf. dog stk. 4.

SU-styrelsens hjemmeside

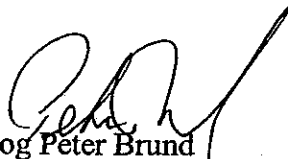
SU-styrelsens information på Internettet er udelukkende ment som en vejledning. Teksten har ikke retskraft. Ankenævnet henviser i sine afgørelser til de relevante bestemmelser i SU-loven og SU-bekendtgørelsen. Det er kun, hvis klageren selv skriver, at han/hun har læst teksten på hjemmesiden, at nævnet ser efter, hvad der står på hjemmesiden. Ankenævnet har ingen indflydelse på, hvad SU-styrelsen skriver på sin hjemmeside og kan derfor heller ikke have ansvaret for, om teksten svarer til ankenævnets praksis.

Med venlig hilsen

Per Holkmann Olsen og Peter Brund

Formand

Formand